

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 31 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2015 r. w Koninie

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania M. G.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 29.09.2015r. znak: (...)

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. G. prawo do emerytury od dnia złożenia wniosku.**
- 2. Nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.**

Sygn. akt III U 996 / 15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 września 2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił M. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż wnioskodawca nie spełnił przesłanek do nabycia prawa do emerytury bowiem nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zakład nie uznał za pracę w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w S. G. w K. od 01.08.1973 r. do 31.12.1998 r. ponieważ w świadectwie pracy z dnia 30.04.2001 r. brak jest powołania na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. Ponadto zakład poinformował, że na podstawie aktualnie posiadanej dokumentacji nie może potwierdzić wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. G. domagając się uwzględnienia jako okresów pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w Fabryce (...) w K. od 01.08.1973 r. do 30.04.2001 r., kiedy to był zatrudniony jako ślusarz, szlifierz i wykonywał prace remontowe i montażowe urządzeń produkcyjnych, a później także w Dziale Kontroli

Jakości, gdzie pracował jako kontroler jakości i zajmował się kontrolą odbioru produktów, maszyn po remontach, kontrolą dostaw technicznych.

Organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania powołując się na argumenty podniesione wcześniej w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koninie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca **M. G.**, ur. (...), pobiera od dnia 13.08.2001 r. rentę z tytułu niezdolności do pracy, od 01.06.2010 r. świadczenie to jest przyznane ubezpieczonemu na stałe.

W dniu 28.08.2015 r. M. G. złożył w organie rentowym wniosek w ZUS o przyznanie prawa do emerytury. We wniosku oświadczył, że nie przystąpił do otwartego funduszu. Ponadto wnioskodawca powołał się na dokumenty złożone już przy wniosku o rentę oraz dołączył zaświadczenia S. G. w K. z dnia 26.03.2015 r., w którym zakład ten poinformował ubezpieczonego, że na podstawie aktualnie posiadanej dokumentacji nie może potwierdzić wykonywania pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wymaganą podstawą prawną tj. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Wśród dokumentów, na które powoływał się ubezpieczony jest świadectwo pracy z dnia 30.04.2011 r., z którego wynika, że M. G. był zatrudniony w (...) S.A. w K. od dnia 01.08.1973 r. do 30 kwietnia 2001 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował na stanowiskach : stażysta, ślusarz, szlifierz, kontroler jakości, mistrz. W punkcie 4 ppkt 8 świadectwa pracodawca potwierdził, że M. G. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w następujących okresach :

- od 01.08.1973 r. do 31.07.1978 r. na stanowisku ślusarz – Dz. XIV poz. 25 plł 1,
- od 01.08.1978 r. do 30.11.1979 r. na stanowisku szlifierz – Dz. III poz. 76 pkt 6,
- od 01.12.1979 r. do 30.04.2001 r. na stanowisku kontroler jakości, mistrz – Dz. XIV poz. 24 pkt 1

załącznika nr 1 wyk. A do zarządzenia nr 3 MHiPM z dnia 30.03.1985 r.

Na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku i złożonych już wcześniej przy wniosku o ustalenie prawa do renty organ rentowy przyjął, że wnioskodawca do dnia 1.01.1999 r. udokumentował 24 lata, 7 miesięcy i 17 dni okresów składkowych oraz 9 miesięcy i 19 dni okresów nieskładkowych, nie uznał natomiast żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach z przyczyn podanych w uzasadnieniu decyzji.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie było więc to czy odwołujący posiada do dnia 1.01.1999 r. wymagany 15 – letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił, że ubezpieczony podjął pracę w Fabryce (...)w K. od dnia 01 sierpnia 1973 r.

Zakład ten zajmował się produkcją materiałów ściernych , w tym w szczególności tarcz ściernych oraz ziarna, które służyło do jego wytworzenia.

W zakładzie były wydziały produkcyjne : wydział węgla krzemu, wydział elektrokorundu, na których było wypalany materiał do produkcji ziarna, później był rozdrabniany i rozsiewany na różne gramatury. Ponadto w zakładzie znajdował się także wydział tarcz ściernych, na którym produkowano tarcze ścierne z wyprodukowanego na innych wydziałach ziarna. Funkcjonowały także w zakładzie wydziały tzw. pomocnicze, których zadaniem było zapewnienie ciągłości produkcji, naprawa i remonty maszyn i urządzeń potrzebnych do produkcji, a także wydział zajmujący się kontrolą jakości produkcji i kontrolą materiałów i urządzeń wykorzystywanych w procesie produkcji.

Odwołujący początkowo był zatrudniony jako stażysta, a od dnia 05.11.1973 r. powierzono mu obowiązki ślusarza. Jako ślusarz odwołujący pracował w wydziale remontowym i zajmował się naprawą maszyn i urządzeń na wydziale

węgliku krzemu , na wydziale elektrokorundu, regeneracji, a później także na wydziale tarcz ściernych. Pracował przy remoncie pieców , w których wypalano węgiel krzemu i elektrokorundu, przy remontach i naprawach maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesie produkcyjnym. Naprawy i remonty maszyn i urządzeń były wykonywane bezpośrednio na wydziałach produkcyjnych.

Od dnia 01.08.1978 r. M. G. został przeniesiony na stanowisko szlifierza w Wydziale Form i Oprzyrządowania. Na tym stanowisku odwołujący zajmował się szlifowaniem form do wyrobu tarcz ściernych oraz szlifowaniem narzędzi pomiarowych, szlifował otwory, wałki metalowe. Jako szlifierz odwołujący pracował do dnia 30.11.1979 r. Natomiast z dniem 01.12.1979 r. został przeniesiony do pracy w Dziale Kontroli Jakości. Powyższy Dział zajmował się kontrolą jakości wyprodukowanych produktów, takich jak ziarno ściernie oraz kontrolą surowców używanych do produkcji, ponadto zajmował się także kontrolą jakości wyprodukowanych form do produkcji tarcz ściernych i urządzeń pomiarowych. Odwołujący pracował na stanowisku kontrolera jakości, zajmował się sprawdzaniem jakości wyprodukowanych na wydziale (...) form do formowania tarcz ściernych oraz kontrolą jakości urządzeń pomiarowych. Do zadań wnioskodawcy jako kontrolera jakości należało sprawdzanie wyprodukowanych form pod kątem zgodności z rysunkiem technicznym, zgodność urządzeń pomiarowych z polskimi normami, badał zużycie tych urządzeń. Ponadto do jego obowiązków należało także sprawdzanie wszystkich urządzeń na wydziałach produkcyjnych przed remontem i po jego wykonaniu. Odwołujący oceniał, czy dane urządzenie kwalifikuje się do remontu kapitalnego, czy średniego, po remoncie oceniał prawidłowość wykonanych prac remontowych, tego rodzaju kontrole wykonywał na wszystkich wydziałach produkcyjnych.

Z dniem 15.09.1986 r. powierzono odwołującemu stanowisko mistrza w dziale kontroli jakości. Jako mistrz ubezpieczony wykonywał nadal obowiązki kontrolera jakości i dokonywał kontroli jakości na wydziałach produkcyjnych a dodatkowo nadzorował pracę podległych mu pracowników – kontrolerów jakości. Odwołujący na koniec miesiąca sporządzał dokumenty dla pracowników, w których wpisywał liczbę przepracowanych godzin w warunkach szkodliwych, innych dokumentów pracowniczych nie wypełniał.

Jako mistrz wydziału kontroli jakości M. G. pracował do końca zatrudnienia w zakładzie, pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał przerw w zatrudnieniu , nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

Na pismach i angażach sporządzanych przez pracodawcę w latach 1988 – 1994 i adresowanych do odwołującego znajduje się informacja, że pracownik jest zatrudniony na stanowisku pracy, na którym wykonywane są prace w szczególnych warunkach w zakładzie resortu budownictwa i przemysłu maszynowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, w aktach osobowych odwołującego, zeznań świadków J. A. i K. Z., a także zeznań wnioskodawcy.

Treść dokumentów nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Zdaniem Sądu zeznania świadków zasługują na uwzględnienie, gdyż są logiczne, spójne i szczerze, wzajemnie się uzupełniają a ponadto w całości znajdują potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych pracownika. Świadkowie pracowali razem z odwołującym na tym samym wydziale w spornych okresach, znali charakter pracy odwołującego, zakres powierzonych i wykonywanych obowiązków, a także warunki w jakich praca ta była wykonywana. Zeznania świadków znajdują też potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym , w szczególności w dokumentach z akt osobowych.

Także zeznania odwołującego Sąd uznał za wiarygodne, logiczne i spójne z pozostałym materiałem dowodowym.

W myśl przepisu **art. 32 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 – j.t) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, którzy wykonywali pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym, niż określony w art. 27 ust. 1 ustawy.

W świetle natomiast **art. 184 ust. 1** powołanej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. **32, 33, 39 i 40**, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje jednak pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa – art. 184 ust. 2 ustawy.

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk ustala się w oparciu o przepisy dotychczasowe, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z treścią przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tymże rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W myśl przepisu § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca **M. G.** urodził się w dniu (...), a więc do nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach winien spełnić warunki określone w **art. 184** ustawy. Poza sporem jest, że wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, osiągnął wiek emerytalny określony w powołanych przepisach tj. 60 lat z dniem (...) do dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach tj. do dnia 1.01.1999 r. odwołujący udokumentował wymagany okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 bowiem posiada łącznie 25 lat, 5 miesiące i 6 dni takich okresów. Sporne natomiast było to czy odwołujący posiada do dnia 1.01.1999 r. wymagany przepisami okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Z materiału dowodowego zebranego w trakcie postępowania sądowego wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż odwołujący w okresie od 05.11.1973 r. do 31.12.1998 r. pracował w Fabryce (...)w K. na wydziale remontowym, na wydziale form i oprzyrządowania oraz w wydziale kontroli jakości. W czasie zatrudnienia w wydziale remontowym na stanowisku ślusarz stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na naprawie i remoncie maszyn i urządzeń na wydziałach produkcyjnych (tj. wydziale węgla krzemu, wydziale elektrokorundu, wydziale tarcz ściernych), gdzie odbywała się produkcja materiałów ściernych, a tego rodzaju prace można zaliczyć do prac przy produkcji materiałów ogniotrwałych i wyrobów ceramicznych, które wymienione są w wykazie A dział V poz. 11 załącznika do w/w rozporządzenia. Prace, jakie wykonywał odwołujący w tym czasie są wymienione w wykazie A dział XIV załącznika do rozporządzenia pod pozycją 25 – bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

W okresie od 01.08.1978 r. do 30.11.1979 r. M. G. pracował na stanowisku szlifierza i wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się szlifowaniem wyrobów i narzędzi metalowych. Takie prace są wymienione w wykazie A, dział III poz. 78 – szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne.

Natomiast w okresie zatrudnienia na stanowisku kontrolera jakości i mistrza odwołujący wykonywał prace polegające na kontroli jakości form i urządzeń pomiarowych i swoje obowiązki wykonywał bezpośrednio na halach produkcyjnych, gdzie produkowano ziarno do wyrobu tarcz ściernych. Tego rodzaju prace są wymienione w wykazie A, dziale XIV poz. 24 – kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach gdzie jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie.

Tak więc stwierdzić należy, że M. G. w okresie od 05.11.1973 r. do 31.12.1998 r. (tj. ponad 25 lat) wykonywał prace w szczególnych warunkach, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r., wymienionych w wykazie A. Spełnił więc wszystkie przesłanki niezbędne do nabycia prawa do emerytury, o której mowa w art. 184 ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd przyjął, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Do wniosku odwołujący przedłożył wprawdzie świadectwo pracy, w którym pracodawca potwierdził okresy pracy w szczególnych warunkach jednak brak jest w tym dokumencie powołania się na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów i ustalenie tej okoliczności mogło nastąpić dopiero w postępowaniu przed Sądem.

W związku z powyższym Sąd, na podstawie art. 118 ust. 1 a ustawy orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

SSO Elżbieta Majewska